

2024/774

5.3.2024

ZALECENIE KOMISJI (UE) 2024/774

z dnia 1 marca 2024 r.

w sprawie kodeksu praktyk dotyczącego współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie na rzecz waloryzacji wiedzy

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 292,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W zaleceniu Rady (UE) 2022/2415 ⁽¹⁾ w sprawie zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy zaleca się państwom członkowskim zachęcanie do multidyscyplinarnej i interdyscyplinarnej współpracy w celu stymulowania waloryzacji wiedzy w Europie oraz ułatwianie takiej współpracy.
- (2) Wzmocnienie współtworzenia, wspólnej produkcji i waloryzacji wiedzy między podmiotami działającymi w sferze przemysłu oraz badań naukowych i innowacji, a także ewentualnie innymi zainteresowanymi stronami, takimi jak organy publiczne i społeczeństwo obywatelskie, ma kluczowe znaczenie w kontekście wspierania ekosystemu badań naukowych i innowacji w Unii. Współtworzenie przez przemysł i środowisko akademickie wymaga relacji systemowych opartych na wspólnych interesach różnych zainteresowanych stron. W związku z tym obejmuje ono szerszy zakres interakcji wykraczających poza wspólne badania naukowe i transfer technologii.
- (3) Efektywna współpraca przemysłu i środowiska akademickiego ma zasadnicze znaczenie dla przyspieszenia wykorzystywania innowacyjnych rozwiązań oraz opracowywania nowych technologii, produktów i usług z myślą o sprostaniu najpilniejszym wyzwaniom społecznym, takim jak zapewnienie sprawiedliwej ekologicznej i cyfrowej transformacji. W Nowym europejskim planie na rzecz innowacji ⁽²⁾ i Europejskiej strategii na rzecz szkół wyższych ⁽³⁾ współpraca między szkołami wyższymi a przemysłem została uznana za kluczowy kanał tworzenia, waloryzacji i rozpowszechniania nowej wiedzy. Ponadto w konkluzjach Rady w sprawie Nowego europejskiego planu na rzecz innowacji ⁽⁴⁾ podkreślono, że skuteczna współpraca między sektorem badań naukowych, przedsiębiorstwami i sektorem publicznym jest jedną z sił napędowych waloryzacji wiedzy.
- (4) W konkluzjach Rady w sprawie europejskiej strategii na rzecz wzmocnienia pozycji instytucji szkolnictwa wyższego z myślą o przyszłości Europy ⁽⁵⁾ podkreślono, że należy nadal zachęcać instytucje szkolnictwa wyższego, by przekształcały wiedzę w umiejętności, kompetencje i innowacje poprzez rozwijanie ścisłej współpracy z partnerami gospodarczymi, społecznymi i przemysłowymi w lokalnych i regionalnych ekosystemach badań naukowych i innowacji oraz poprzez ułatwianie mobilności międzysektorowej między instytucjami szkolnictwa wyższego a innymi partnerami.
- (5) W zaleceniu Rady ⁽⁶⁾ w sprawie europejskich ram mających na celu przyciąganie i zatrzymywanie talentów w obszarze badań naukowych, innowacji i przedsiębiorczości w Europie państwom członkowskim zalecono położenie szczególnego nacisku na programy mające na celu wzmocnienie umiejętności potrzebnych naukowcom do zaangażowania się w działania związane z waloryzacją wiedzy. Programy te obejmują zwiększanie świadomości i szkolenia w zakresie współpracy przemysłu i środowiska akademickiego. Zalecono również promowanie i wspieranie systemów oceny i wynagradzania naukowców. Systemy te obejmują między innymi uznawanie różnorodności produktów i działań, w tym waloryzację wiedzy, współpracę przemysłu i środowiska akademickiego, kształtowanie polityki w oparciu o dowody i interakcję ze społeczeństwem.

⁽¹⁾ Zalecenie Rady (UE) 2022/2415 z dnia 2 grudnia 2022 r. w sprawie zasad przewodnich w odniesieniu do waloryzacji wiedzy (Dz.U. L 317 z 9.12.2022, s. 141, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2022/2415/oj>).

⁽²⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Nowy europejski plan na rzecz innowacji (COM(2022) 332 final).

⁽³⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie Europejskiej strategii na rzecz szkół wyższych (COM(2022) 16 final).

⁽⁴⁾ Konkluzje Rady w sprawie Nowego europejskiego planu na rzecz innowacji przyjęte 17 listopada 2022 r. (dokument Rady nr 14705/22).

⁽⁵⁾ Konkluzje Rady w sprawie europejskiej strategii na rzecz wzmocnienia pozycji instytucji szkolnictwa wyższego z myślą o przyszłości Europy (2022/C 167/03).

⁽⁶⁾ Zalecenie Rady z dnia 18 grudnia 2023 r. w sprawie europejskich ram mających na celu przyciąganie i zatrzymywanie talentów w obszarze badań naukowych, innowacji i przedsiębiorczości w Europie (Dz.U. C, C/2023/1640, 29.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1640/oj>).

- (6) Współpraca międzynarodowa stanowi kluczowy element badań naukowych i innowacji, ponieważ ułatwia dostęp do nowych rynków i sprzyja tworzeniu sieci talentów; nauka i technologia są jednak również głównym obiektem napięć geopolitycznych w zmieniającym się środowisku globalnym ⁽⁷⁾. Inne zmiany, takie jak przejście na system otwartej nauki i otwartych innowacji, stanowią zarówno wyzwania, jak i szanse dla zmieniającego się ekosystemu badań naukowych i innowacji. Zmiany te powinny zapewnić doskonałość i oddziaływanie unijnych inwestycji w badania naukowe i innowacje oraz chronić interesy Unii. W tym kontekście zestaw narzędzi służący przeciwdziałaniu zagranicznej ingerencji w badania naukowe i innowacje ⁽⁸⁾ sprzyja zwiększaniu świadomości i budowaniu odporności w sektorze badań naukowych i innowacji w całej Europie, aby zwiększyć poziom bezpieczeństwa wspólnych działań w dziedzinie badań naukowych i innowacji ⁽⁹⁾.
- (7) Wspólne działania w zakresie badań naukowych i innowacji wiążą się z wyzwaniami, ponieważ uczestniczą w nich różni partnerzy z odmiennych środowisk kulturowych i mający różne doświadczenie zawodowe, motywacje i interesy ⁽¹⁰⁾. Do partnerów tych należą uniwersytety, organizacje badawcze, społeczności lokalne, przedsiębiorstwa, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP), organizacje pozarządowe i partnerzy społeczni.
- (8) Celem niniejszego zalecenia jest zapewnienie szczegółowych wytycznych i narzędzi dla podmiotów zaangażowanych w badania naukowe i innowacje. Niniejsze zalecenie powinno ułatwić tworzenie sprzyjającego środowiska i korzystnych warunków dla współtworzenia. Powinno ono pomóc w opracowaniu interaktywnych modeli i wspierać rolę pośredników i platform cyfrowych, które ułatwiają współtworzenie i pozwalają lepiej dopasować podaż innowacji do popytu na nie.
- (9) Niniejsze zalecenie opiera się na wkładzie wspólnoty praktyków w zakresie współpracy przemysłu i środowiska akademickiego na rzecz waloryzacji wiedzy. W kodeksie praktyk uwzględniono nowe kierunki wyznaczone w zaleceniu (UE) 2022/2415, ponieważ zachęca się w nim do ustanawiania powiązań między wszystkimi podmiotami zaangażowanymi w badania naukowe i innowacje oraz do sprzyjania współtworzeniu między tymi podmiotami, a także podkreśla się w nim znaczenie umiejętności i praktyk w zakresie przedsiębiorczości. Kodeks praktyk wnosi również wkład w realizację działania „Udoskonalenie wskazówek UE dotyczących lepszej waloryzacji wiedzy” stanowiącego jeden z elementów programu polityki w zakresie EPB na lata 2022–2024 ⁽¹¹⁾.
- (10) Wszystkie podmioty działające w sferze badań naukowych i innowacji zaangażowane we współtworzenie przez przemysł i środowisko akademickie zachęca się do stosowania się do niniejszego zalecenia. Obejmuje to uniwersytety i inne instytucje szkolnictwa wyższego, publiczne i prywatne organizacje zajmujące się badaniami naukowymi, innowacjami i technologiami, infrastruktury badawcze i technologiczne, dowolnej wielkości przedsiębiorstwa (w tym przedsiębiorstwa typu *start-up*, przedsiębiorstwa typu *spin-off* i przedsiębiorstwa *scale-up*) oraz pośredników (m.in. specjalistów ds. transferu wiedzy i technologii, inkubatory, parki naukowe, pośredników instytucjonalnych). Wprawdzie niniejsze zalecenie dotyczy głównie organizacji, jego treść ma jednak również zasadnicze znaczenie dla ukierunkowania pojedynczych naukowców, innowatorów i ich zespołów we współtworzeniu przez przemysł i środowisko akademickie. Niniejsze zalecenie powinno przyczynić się do rozwoju dynamicznego środowiska badań naukowych i innowacji oraz wypracowania kompleksowego wzajemnego zrozumienia odpowiednich celów i działań przemysłu i środowiska akademickiego,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

1. DEFINICJE

Do celów niniejszego zalecenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „waloryzacja wiedzy” oznacza proces tworzenia społecznej i gospodarczej wartości z wiedzy poprzez łączenie różnych obszarów i sektorów oraz przekształcanie danych, wiedzy fachowej i wyników badań w zrównoważone produkty, usługi, rozwiązania i polityki oparte na wiedzy, które przynoszą społeczeństwu korzyści ⁽¹²⁾;

⁽⁷⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów – Globalne podejście do badań naukowych i innowacji. Strategia Europy na rzecz współpracy międzynarodowej w zmieniającym się świecie, COM(2021) 252 final z 18.5.2021.

⁽⁸⁾ Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, „Tackling R&I foreign interference – Staff working document” [„Przeciwdziałanie zagranicznym ingerencjom w badania naukowe i innowacje – dokument roboczy służb Komisji”], Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2022.

⁽⁹⁾ Wspólny komunikat do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady w sprawie „Europejskiej strategii bezpieczeństwa gospodarczego”, JOIN(2023) 20 final z 20.6.2023.

⁽¹⁰⁾ Wykorzystywanie innowacji poprzez współpracę: wyzwania i możliwości związane z własnością intelektualną, przed którymi stoją MŚP w kontekście projektów badawczych opartych na współpracy finansowanych przez UE (lesi.org).

⁽¹¹⁾ Program polityki w zakresie europejskiej przestrzeni badawczej (europa.eu).

⁽¹²⁾ Zalecenie (UE) 2022/2415.

- 2) „współtworzenie przez przemysł i środowisko akademickie” oznacza proces wspólnej produkcji i waloryzacji wiedzy z udziałem podmiotów działających w sferze przemysłu oraz w sferze badań naukowych i innowacji, a także ewentualnie innych zainteresowanych stron, takich jak organy publiczne, partnerzy społeczni i społeczeństwo obywatelskie ⁽¹³⁾;
- 3) „środowisko akademickie” oznacza uniwersytety i inne instytucje szkolnictwa wyższego, w tym publiczne i prywatne organizacje badawczo-technologiczne ⁽¹⁴⁾, szkoły wyższe nauk stosowanych i inne wyższe instytucje kształcenia i szkolenia zawodowego;
- 4) „aktywa intelektualne” oznaczają wszelkie rezultaty lub produkty powstałe w wyniku jakiegokolwiek działalności w zakresie badań naukowych i innowacji (takie jak prawa własności intelektualnej, dane, wiedza fachowa, prototypy, procesy, praktyki, technologie i oprogramowanie);
- 5) „otwarta nauka” oznacza podejście do procesu naukowego oparte na otwartej współpracy, narzędziach i rozpowszechnianiu wiedzy, zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 ⁽¹⁵⁾;
- 6) „otwarte innowacje” oznaczają podejście polegające na otwarciu procesu innowacji poza organizację ⁽¹⁶⁾;
- 7) „otwarty dostęp” oznacza zapewniany nieodpłatnie użytkownikom końcowym dostęp do danych badawczych, w tym publikacji naukowych, zgodnie z art. 14 ust. 1 lit. a) i art. 39 ust. 3 rozporządzenia (UE) 2021/695.

2. BUDOWANIE ŚRODOWISKA SPRZYJAJĄCEGO WSPÓŁTWORZENIU PRZEZ PRZEMYSŁ I ŚRODOWISKO AKADEMICKIE

2.1. Strategia, zwiększanie świadomości i zachęty

2.1.1. Zaleca się promowanie współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie w strategii organizacji poprzez:

- a) określenie jasnej misji promowania współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie na rzecz waloryzacji wiedzy oraz opracowanie dostosowanych do potrzeb strategii w zakresie badań i rozwoju, zatwierdzonych przez kadre kierowniczą wyższego i średniego szczebla;
- b) zachęcanie do międzydyscyplinarnej współpracy i wymiany wiedzy w ramach organizacji w celu promowania kultury innowacji i otwartego dialogu, dzielenia się zarówno dobrymi wynikami, jak i wyzwaniem oraz uczenia się poprzez działanie;
- c) rozważenie utworzenia specjalnych zespołów odpowiedzialnych za ułatwianie i wspieranie współpracy przemysłu i środowiska akademickiego; inwestowanie czasu i zasobów; zapewnienie wytycznych dotyczących identyfikacji potencjalnych partnerów (biorąc pod uwagę interesy, zobowiązania, wcześniejsze doświadczenia i kompletność zdolności); dostarczanie informacji na temat rodzajów współtworzenia i dostępnych partnerstw (różne stopnie zaangażowania, czas trwania i warunki);
- d) wzmocnienie dialogu między przemysłem a środowiskiem akademickim na poziomie struktur doradczych i realizowanie wspólnych planów działania z udziałem środowiska akademickiego, przemysłu, organów publicznych, partnerów społecznych, klastrów, przedsiębiorstw typu *start-up* i obywateli, na przykład poprzez ustanowienie specjalnych rad; ewentualne organizowanie okrągłych stołów, form lub procesów współpracy obejmujących analizę potrzeb w zakresie umiejętności w celu określenia wyzwań edukacyjnych oraz zidentyfikowania kompetencji i umiejętności istotnych z punktu widzenia rynku pracy w celu odpowiedniego dostosowania programów i metod nauczania oraz wyposażenia studentów w umiejętności dostosowane do przyszłych wyzwań;

⁽¹³⁾ Na podstawie koncepcji współtworzenia wiedzy przedstawionej w sprawozdaniu OECD „Knowledge co-creation in the 21st Century” [„Współtworzenie wiedzy w XXI wieku”].

⁽¹⁴⁾ Na podstawie definicji sektora akademickiego zawartej w opatrzonej komentarzami modelowej umowie o udzielenie dotacji w ramach programu „Horyzont 2020”, https://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/grants_manual/amga/h2020-amga_en.pdf.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/695 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont Europa” oraz zasady uczestnictwa i upowszechniania obowiązujące w tym programie oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 i (UE) nr 1291/2013 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

⁽¹⁶⁾ Zalecenie Komisji (UE) 2023/499 z dnia 1 marca 2023 r. w sprawie Kodeksu postępowania dotyczącego zarządzania aktywami intelektualnymi w celu waloryzacji wiedzy w europejskiej przestrzeni badawczej (Dz.U. L 69 z 7.3.2023, s. 75, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/499/oj>).

- e) rozwijanie wspólnych struktur, takich jak ośrodki innowacji i wiedzy, wirtualne instytuty i akademie przedsiębiorczości ⁽¹⁷⁾ w celu wspierania współpracy i tworzenia zrównoważonych, wzajemnie połączonych ekosystemów; ewentualne tworzenie żywych laboratoriów i oferowanie działań opartych na wyzwaniach, takich jak hakatony, skupiających międzynarodowe i interdyscyplinarne zespoły studentów, naukowców, przedstawicieli przedsiębiorstw i miast w celu opracowania innowacyjnych rozwiązań, które są istotne dla przedsiębiorstw i miast;
- f) tworzenie możliwości przyjmowania studentów studiów licencjackich i magisterskich, doktorantów i naukowców z tytułem doktorskim w przedsiębiorstwach oraz aktywne angażowanie się we wspólne badania oraz badania naukowe i innowacje ukierunkowane na realizację misji;
- g) promowanie działań mających na celu budowanie zaufania i wzajemnej wiedzy (takich jak tworzenie sieci kontaktów, delegowanie i wymiana pracowników między partnerami) oraz korzystanie z narzędzi (takich jak bony innowacyjne) w celu wspierania bardziej efektywnych i trwałych partnerstw.

2.1.2. Zaleca się zwiększanie świadomości w organizacjach na temat wzajemnych korzyści i możliwości tworzenia wartości, jakie może zaoferować współtworzenie przez przemysł i środowisko akademickie, poprzez:

- a) wspieranie kultury międzysektorowego współtworzenia i wzajemnego uczenia się przez wymianę pomysłów na tematy będące przedmiotem wspólnego zainteresowania oraz przez dzielenie się przykładami sukcesów i najlepszymi praktykami ⁽¹⁸⁾;
- b) zapewnienie zgodności interesów publicznych i prywatnych dzięki określeniu wspólnych wyzwań i celów przemysłu i środowiska akademickiego, takich jak zaspokajanie potrzeb społecznych lub rozwój innowacji technologicznych;
- c) informowanie o korzyściach płynących ze współtworzenia wiedzy dla przemysłu, takich jak przyczynianie się do zaspokajania potrzeb społecznych, wywieranie wpływu społecznego, doskonalenie badań przemysłowych, dostęp do talentów i wymiana umiejętności, zwiększanie skali innowacji społecznych i organizacyjnych w miejscu pracy, dostęp do programów badawczych finansowanych ze środków publicznych, podział ryzyka w celu testowania nowych pomysłów i technologii, ulepszanie produktów lub usług oraz zwiększanie konkurencyjności przedsiębiorstw;
- d) informowanie o korzyściach płynących ze współtworzenia wiedzy dla organizacji badawczych, takich jak przyczynianie się do zaspokajania potrzeb społecznych, wywieranie wpływu społecznego, stymulowanie rozwoju przedsiębiorstw typu *spin-off*, wspólne projekty i publikacje, przemysłowe zastosowanie wyników badań, kontakty z przemysłem, wymiana umiejętności i dostęp do infrastruktury, zwiększanie skali innowacji społecznych i organizacyjnych, zwiększanie szans na zatrudnienie studentów i naukowców oraz możliwości finansowe (w tym większe możliwości finansowania);
- e) propagowanie udanych partnerstw między przemysłem a środowiskiem akademickim w ramach organizacji, podkreślanie znaczenia skutecznego zarządzania aktywami intelektualnymi oraz wykazywanie wartości wytworzonej w ramach współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie;
- f) współpracę z decydentami i organami administracji publicznej w zakresie polityki w obszarze współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie, finansowanie i bodźce podatkowe (np. w odniesieniu do finansowania doktoratów przemysłowych);
- g) tworzenie wspólnych działań (takich jak konkursy obejmujące studia przypadków, hakatony, kampanie komunikacyjne, wspólne szkolenia i weryfikacja poprawności projektu) oraz angażowanie obywateli w działania z zakresu współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie zgodnie z zaleceniem Komisji (UE) 2024/736 ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁷⁾ Takie jak te ustanowione przez sojusze europejskich szkół wyższych.

⁽¹⁸⁾ Przykłady najlepszych praktyk można znaleźć w repozytorium najlepszych praktyk | z zakresu badań naukowych i innowacji (europa.eu).

⁽¹⁹⁾ Zalecenie Komisji (UE) 2024/736 z dnia 1 marca 2024 r. w sprawie kodeksu praktyk dotyczącego zaangażowania obywatelskiego na rzecz waloryzacji wiedzy (Dz.U. L, 2024/736, 5.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2024/736/oj>).

2.1.3. Zaleca się stworzenie zachęt dla wszystkich pracowników organizacji docelowych ⁽²⁰⁾ w przemyśle i środowisku akademickim, które mobilizowałyby do udziału we współtworzeniu przez przemysł i środowisko akademickie, poprzez:

- a) uznawanie i nagradzanie udanych partnerstw między przemysłem i środowiskiem akademickim, wymiany pracowników lub mobilności międzysektorowej oraz umiejętności zdobytych w procesie współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie w ramach procesów rekrutacji, oceny wyników ⁽²¹⁾, oceny kariery zawodowej oraz rozwoju zawodowego pracowników; należy także rozważyć inne zachęty, takie jak finansowanie, współwłasność własności intelektualnej i podział opłat licencyjnych;
- b) informowanie o korzyściach dla pracowników przemysłu i środowiska akademickiego, które płyną z różnych możliwości współtworzenia i partnerstwa, takich jak uczenie się przez całe życie, rozwój zawodowy i osobisty, autonomia badawcza, role przywódcze i możliwości komercjalizacji badań;
- c) zaangażowanie wszystkich pracowników w dwukierunkową mobilność międzysektorową – od przemysłu do środowiska akademickiego i *vice versa* – w celu promowania współtworzenia i działań interdyscyplinarnych, takich jak programy uniwersyteckie, w celu wypełnienia luki między badaniami naukowymi a praktycznymi zastosowaniami w przemyśle;
- d) dostarczanie wszystkim pracownikom informacji na temat odpowiednich narzędzi i programów, w tym na temat dotacji na projekty, stypendiów, programów doktoranckich i podoktorskich realizowanych we współpracy z przemysłem, takich jak praktyki pozaakademickie będące elementem stypendiów podoktorskich w ramach działań „Maria Skłodowska-Curie” (MSCA) ⁽²²⁾, sieci doktoranckie MSCA (w tym doktoraty przemysłowe) ⁽²³⁾, dotacje na weryfikację poprawności projektu ⁽²⁴⁾, sojusze europejskich szkół wyższych ⁽²⁵⁾, możliwości finansowania załączkowego, usługi wsparcia, szkolenia i coaching, możliwości finansowania i wydarzenia.

2.2. Rozwój umiejętności i uczenie się przez całe życie

2.2.1. Zaleca się inwestowanie w rozwój umiejętności i uczenie się przez całe życie, aby zintensyfikować współtworzenie przez przemysł i środowisko akademickie, poprzez:

- a) zapewnianie coachingu, mentoringu oraz możliwości rozwoju zawodowego i osobistego dla wszystkich pracowników w przemyśle i środowisku akademickim (w tym mikropoświadczeń i szkoleń zawodowych) ⁽²⁶⁾ oraz zachęcanie do udziału w tych działaniach;
- b) inwestowanie w różnorodne i elastyczne możliwości uczenia się, w tym mikropoświadczenia, w celu zaspokojenia zmieniających się potrzeb w całym przemyśle i środowisku akademickim oraz zaangażowanie nauczycieli i zaproszonych wykładowców o różnych profilach, zwłaszcza z sektora przemysłu;
- c) wzmocnienie przekrojowych umiejętności pracowników przemysłu i środowiska akademickiego niezbędnych do skutecznej współpracy międzydyscyplinarnej i międzysektorowej, takich jak komunikacja, przywództwo, dostosowanie do zmieniającego się środowiska pracy, elastyczność i umiejętności negocjacyjne;
- d) wspieranie kompleksowego zrozumienia sposobu funkcjonowania przedsiębiorstw oraz zapewnienie studentom i naukowcom szkoleń i możliwości przedstawiania swoich projektów panelom przedstawicieli przemysłu w celu uzyskania informacji zwrotnych i stworzenia sieci na potrzeby ich przyszłego rozwoju zawodowego, w tym poprzez tworzenie inkubatorów studenckich;
- e) rozwijanie umiejętności w zakresie zarządzania projektami, nadzoru i mentoringu, oceny skutków, komunikacji, współtworzenia wiedzy, waloryzacji wiedzy oraz innowacji u wszystkich pracowników i studentów w środowisku akademickim; obejmuje to szkolenie w zakresie metod oceny, ram pomiaru oraz oceny wyników projektów i ich skutków społecznych;
- f) wspieranie myślenia strategicznego i umiejętności w zakresie przedsiębiorczości wśród studentów i naukowców w celu rozwijania przedsiębiorstw typu *spin-off* i przedsiębiorstw typu *start-up* w oparciu o innowacyjne produkty i usługi wprowadzające wyniki ich badań na rynek w formie praktycznych zastosowań;

⁽²⁰⁾ Wszyscy pracownicy obejmują nie tylko naukowców, ale również innych pracowników, takich jak specjaliści ds. transferu wiedzy i technologii oraz kierownicy odpowiedzialni za kontakty między przemysłem i środowiskiem akademickim.

⁽²¹⁾ W oparciu o pracę Koalicji na rzecz doskonalenia systemów oceny nauki (CoARA).

⁽²²⁾ Stypendia podoktorskie MSCA.

⁽²³⁾ Sieć doktorancka MSCAs.

⁽²⁴⁾ Weryfikacja poprawności projektu | ERBN (europa.eu).

⁽²⁵⁾ Inicjatywa dotycząca europejskich szkół wyższych | Europejski obszar edukacji (europa.eu).

⁽²⁶⁾ Zgodnie z Planem działania na rzecz Europejskiego filaru praw socjalnych.

- g) zapewnienie większej liczby szkoleń w zakresie możliwości finansowania badań naukowych i innowacji oraz wspieranie kompleksowego zrozumienia funkcjonowania i działalności instytucji akademickich i badawczych w całym przemyśle, w szczególności wśród MŚP, a także promowanie inkubatorów, ośrodków innowacji i ośrodków rozpowszechniania technologii w celu wspierania procesów innowacyjnych w MŚP, na przykład w oparciu o pracę wykonaną w ramach centrów doskonałości zawodowej ⁽²⁷⁾;
- h) zapewnienie szkoleń w zakresie zarządzania aktywami intelektualnymi (szkolenia powinny być również skierowane do przedstawicieli przemysłu, zwłaszcza MŚP, i środowiska akademickiego, w tym studentów, najlepiej w grupach mieszanych) oraz skoncentrowanie się na zarządzaniu aktywami intelektualnymi w projektach i partnerstwach, w tym na kwestiach otwartej nauki i otwartych innowacji, zgodnie z zaleceniem Komisji (UE) 2023/499;
- i) zapewnienie szkoleń w zakresie normalizacji w celu lepszego zrozumienia cech procesów badawczych, procesów innowacji i procesów normalizacyjnych oraz powiązań między nimi, a także sposobu, w jaki mogą się one wzajemnie wzmocnić w celu zwiększenia waloryzacji wiedzy, zgodnie z zaleceniem Komisji (UE) 2023/498 ⁽²⁸⁾;
- j) rozwijanie umiejętności pracowników, studentów i naukowców w zakresie korzystania z platform i narzędzi cyfrowych, w tym związanych z umiejętnością korzystania z danych i zarządzaniem danymi w celu waloryzacji wiedzy;
- k) zachęcanie wszystkich pracowników (w tym kadry kierowniczej i administracyjnej) i naukowców do udziału w odpowiednich krajowych i międzynarodowych programach mobilności międzysektorowej między środowiskiem akademickim a przemysłem oraz w innych programach, takich jak sieci doktoranckie MSCA, wymiany personelu MSCA ⁽²⁹⁾, MSCA COFUND ⁽³⁰⁾, Erasmus+ ⁽³¹⁾, programy edukacyjne i szkoleniowe wspólnot wiedzy i innowacji Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT) ⁽³²⁾ oraz wspólnoty na rzecz europejskich badań naukowych i innowacji w dziedzinie bezpieczeństwa (CERIS).

2.3. Tworzenie sieci kontaktów i komunikacja

2.3.1. Zaleca się inwestowanie w tworzenie sieci kontaktów, komunikację i budowanie relacji, aby usprawnić proces współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie, poprzez:

- a) zachęcanie pracowników do udziału w działaniach z zakresu tworzenia sieci kontaktów w ramach organizacji i z organizacjami zewnętrznymi oraz zwiększanie świadomości na temat możliwości tworzenia sieci kontaktów;
- b) organizowanie wydarzeń, które skupiają przedstawicieli przemysłu (w tym MŚP, przedsiębiorstwa typu *spin-off* i przedsiębiorstwa typu *start-up*, aniołów biznesu, fundusze *venture capital* i inne zainteresowane strony) oraz przedstawicieli środowiska akademickiego w celu omówienia wspólnych interesów, wyzwań i możliwości;
- c) utrzymywanie aktywnej sieci absolwentów w celu budowania połączeń i stwarzania absolwentom, którzy zostali przedsiębiorcami lub pracują w przemyśle, możliwości dzielenia się wiedzą fachową ze studentami i zapewnienia mentoringu ⁽³³⁾;
- d) przyłączanie się do klastrów ⁽³⁴⁾, sieci ⁽³⁵⁾, platform ⁽³⁶⁾, wspólnot praktyków, wspólnych grup roboczych i komitetów doradczych (zarówno formalnych, jak i nieformalnych) oraz korzystanie z dostępnych usług wsparcia (takich jak inkubatory, akceleratorzy, biura transferu wiedzy i technologii, biura łącznikowe i eksperci będący osobami trzecimi) na szczeblu unijnym, krajowym i regionalnym;

⁽²⁷⁾ Centra doskonałości zawodowej – Zatrudnienie, sprawy społeczne i włączenie społeczne – Komisja Europejska (europa.eu).

⁽²⁸⁾ Zalecenie Komisji (UE) 2023/498 z dnia 1 marca 2023 r. w sprawie Kodeksu postępowania dotyczącego normalizacji w europejskiej przestrzeni badawczej (Dz.U. L 69 z 7.3.2023, s. 63, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/2023/498/oj>).

⁽²⁹⁾ Wymiany personelu | Działania „Maria Skłodowska-Curie (europa.eu).

⁽³⁰⁾ COFUND | Działania „Maria Skłodowska-Curie (europa.eu).

⁽³¹⁾ Strona główna | Erasmus+ (europa.eu).

⁽³²⁾ EIT Kształcenie w zakresie przedsiębiorczości: ucz się od liderów europejskiej innowacji | EIT (europa.eu).

⁽³³⁾ Takich jak EIT Absolwenci | EIT (europa.eu).

⁽³⁴⁾ Takich jak Strona główna | Europejska Platforma Współpracy Klastrów.

⁽³⁵⁾ Takich jak Europejska Sieć Przedsiębiorczości | Europejska Sieć Przedsiębiorczości (europa.eu) oraz wspólnoty wiedzy i innowacji EIT oraz ich budowana na przestrzeni lat wiedza fachowa w integrowaniu badań, innowacji i edukacji w kontekście współpracy przemysłu i środowiska akademickiego.

⁽³⁶⁾ Takich jak Platforma wyników programu Horyzont (europa.eu).

- e) zwiększanie świadomości na temat wyzwań, w tym bezpieczeństwa badań naukowych w związku ze współpracą w zakresie badań naukowych i innowacji oraz ewentualnej ingerencji zagranicznej ⁽³⁷⁾, a także promowanie zawierania partnerstw między unijnymi przedsiębiorstwami a partnerami akademickimi na całym świecie ⁽³⁸⁾;
- f) zachęcanie do otwartej i skutecznej komunikacji oraz zapewnienie zrozumienia terminologii stosowanych przez różne podmioty;
- g) identyfikację i wykorzystanie dobrze ugruntowanych, profesjonalnych platform cyfrowych lub firm maklerskich (wyposażonych w funkcje wyszukiwania, filtry, ostrzeżenia itp.), które:
  - (i) łączą ze sobą przedstawicieli przemysłu i środowiska akademickiego, a także inne zainteresowane strony, takie jak osoby fizyczne i organy publiczne;
  - (ii) badają możliwości współtworzenia;
  - (iii) interaktywnie dostosowują cele i założenia;
- h) utworzenie wewnętrznych biur łącznikowych dysponujących niezbędnymi środkami i zasobami, które będą pełnić rolę punktów kontaktowych na potrzeby współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie, dostarczać informacji o możliwościach i zapewniać harmonijne stosunki z partnerami;
- i) promowanie długoterminowego i zrównoważonego zaangażowania po zakończeniu projektu oraz wspieranie trwających stosunków i partnerstw między przemysłem a środowiskiem akademickim.

3. ZARZĄDZANIE WSPÓŁTWORZENIEM PRZEZ PRZEMYSŁ I ŚRODOWISKO AKADEMICKIE W CELU SKUTECZNEJ WALORYZACJI WIEDZY

3.1. Warunki udanego partnerstwa

3.1.1. Zaleca się opracowanie wspólnych ram partnerstwa między przemysłem i środowiskiem akademickim w celu skutecznej waloryzacji wiedzy poprzez:

- a) uzgodnienie wspólnej wizji oraz wspólnych założeń, oczekiwań i celów prowadzących do wysokiego poziomu zaangażowania i długoterminowego zobowiązania przy jednoczesnym poszanowaniu wolności akademickiej oraz, w miarę możliwości i w stosownych przypadkach, z uwzględnieniem zaangażowania innych zainteresowanych stron w tworzenie ram partnerstwa;
- b) wspieranie zaufania i zaangażowania wszystkich stron uczestniczących w ramach partnerstwa;
- c) określenie jasnych i kompleksowych ram umownych, struktury zarządzania, ustaleń dotyczących zarządzania partnerstwem oraz procedury rozwiązywania konfliktów przy wsparciu ekspertów prawnych;
- d) uzgodnienie szczegółowego harmonogramu i planu działania partnerstwa, w tym celów pośrednich i terminów, oraz ich regularnego przeglądu, a także opracowanie przez partnerów wspólnej międzysektorowej terminologii roboczej;
- e) ustanowienie szczegółowych wskaźników na potrzeby monitorowania i oceny postępów, wytworzonej wartości, wpływu (środowiskowego, technologicznego, gospodarczego, społecznego, politycznego i zdrowotnego) oraz zrównoważonego charakteru partnerstwa;
- f) opracowanie strategii wspólnego zarządzania aktywami intelektualnymi ⁽³⁹⁾, biorąc pod uwagę względy dotyczące wiedzy kontekstowej, wymiany danych, wyceny, wspólnego zarządzania i współwłasności w odniesieniu do własności intelektualnej, otwartej nauki, praktyk w zakresie otwartych innowacji oraz wkładu w normalizację;
- g) uzgodnienie kwestii dotyczących poufności, własności danych i prywatności danych oraz polityki w zakresie konfliktów interesów;
- h) ustanowienie jasnej struktury współpracy ze specjalnie przeszkolonym personelem (oraz w stosownych przypadkach specjalnym zespołem w organizacjach partnerskich); zespoły te mogą być wspierane przez biura transferu wiedzy i technologii w przypadku partnerów akademickich lub przez odpowiednie stowarzyszenia w przypadku partnerów przemysłowych;

⁽³⁷⁾ Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Badań Naukowych i Innowacji, „Tackling R&I foreign interference – Staff working document” [„Przeciwdziałanie zagranicznym ingerencjom w badania naukowe i innowacje – dokument roboczy służb Komisji”], Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2022.

⁽³⁸⁾ Dostępne dane w ocenie skutków wymiany pracowników zajmujących się badaniami i innowacjami (RISE): działania „Maria Skłodowska-Curie” – Urząd Publikacji UE (europa.eu).

⁽³⁹⁾ Zaleca się stosowanie wytycznych zawartych w Kodeksie postępowania dotyczącym zarządzania aktywami intelektualnymi w celu waloryzacji wiedzy w europejskiej przestrzeni badawczej w odniesieniu do zarządzania aktywami intelektualnymi we wspólnych działaniach w zakresie badań naukowych i innowacji oraz zaleceń dotyczących projektów finansowanych w przeważającej mierze ze środków publicznych.

- i) promowanie równości, różnorodności, zrównoważonego rozwoju i włączenia społecznego oraz unikanie uprzedzeń ze względu na płeć w ramach celów i działań partnerstwa;
- j) zwiększanie świadomości na temat ram partnerstwa oraz wartości, ról, zachęt i zasobów partnerów w celu zapewnienia jakości i dostosowania.

3.2. Zaangażowanie pośredników ⁽⁴⁰⁾

3.2.1. *Zaleca się wspieranie roli pośredników w zachęcaniu do zrównoważonego współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie w perspektywie długoterminowej oraz zarządzaniu takim współtworzeniem poprzez:*

- a) korzystanie ze wsparcia różnych rodzajów pośredników, w tym specjalistów ds. transferu wiedzy i technologii oraz kierowników zarządzających umowami, którzy nadzorują formalne transakcje w ramach organizacji (takie jak kwestie związane z zarządzaniem aktywami intelektualnymi); do pośredników mogą również należeć mediatorzy korporacyjni oraz inni profesjonalni mediatorzy (tacy jak stowarzyszenia branżowe lub naukowe) pomagający w dialogu i zrozumieniu relacji lub organizacje nadzorujące przestrzeń współtworzenia z udziałem wielu zainteresowanych stron (takie jak „poletka doświadczalne”, środowiska testowe, platformy i żywe laboratoria);
- b) korzystanie ze wsparcia pośredników w ramach partnerstwa w celu ułatwienia mediacji i komunikacji między partnerami;
- c) angażowanie pośredników w opracowywanie ram partnerstwa i na potrzeby udziału w konkurencyjnych zaproszeniach do składania wniosków wraz z agencjami finansującymi;
- d) współpracę z pośrednikami w celu uzyskania wskazówek na temat odpowiedzialnych innowacji, doradztwa regulacyjnego oraz wytycznych w kwestiach, w których organizacja może nie posiadać wiedzy fachowej (takich jak zarządzanie ryzykiem związanym z technologiami);
- e) zapewnienie odpowiednich zasobów, w tym finansowanie i inwestowanie w profesjonalizację pośredników, oraz uznanie ich kluczowej roli w unijnych, krajowych i regionalnych ekosystemach innowacji oraz w dostosowywaniu międzysektorowych i regionalnych interesów wielu różnych stron w przemyśle i środowisku akademickim;
- f) wspieranie współpracy i wymiany najlepszych praktyk między pośrednikami zaangażowanymi w procesy współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie oraz zachęcanie do eksperymentów w celu dostosowania się do nowych technologii, takich jak sztuczna inteligencja, i czerpania z nich korzyści;
- g) wzmocnienie pozycji pośredników i inwestowanie w wymagane umiejętności poprzez finansowanie wizyt studyjnych i zapewnianie możliwości szkoleniowych w odniesieniu do finansowej i niefinansowej waloryzacji wyników i przedsiębiorczości społecznej;
- h) zachęcanie pośredników z przemysłu i środowiska akademickiego do nawiązywania kontaktów z regionalnymi decydentami i administracjami, inwestorami kapitału wysokiego ryzyka, aniołami biznesu i funduszami inwestycyjnymi w celu tworzenia lub wzmocnienia regionalnych centrów innowacji oraz przyciągania inwestycji.

3.3. Wzmocnienie waloryzacji wyników współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie

3.3.1. *Zaleca się promowanie waloryzacji wyników działań w zakresie współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie poprzez:*

- a) uwzględnienie w odniesieniu do każdego oczekiwanego rezultatu przepisów dotyczących własności i kontroli (w tym otwartego dostępu i ochrony własności intelektualnej) oraz planu waloryzacji w celu zwiększenia wpływu; w planie tym należy określić rolę każdej ze stron, kroki, jakie należy podjąć w celu wywarcia wpływu, oraz wspólne wykorzystanie, w stosownych przypadkach i gdy podstawowe interesy partnerów są zbieżne;
- b) ustanowienie skutecznych kanałów i narzędzi ⁽⁴¹⁾, w tym na potrzeby normalizacji, aby zapewnić wykorzystanie wyników, oraz sporządzenie regularnie aktualizowanego wykazu kluczowych pracowników i punktów kontaktowych dla każdego partnera w ramach danej współpracy;

⁽⁴⁰⁾ Do pośredników należą na przykład specjaliści ds. transferu wiedzy i technologii, inkubatory, parki naukowe, unijne, krajowe i regionalne centra i klastry innowacji, eksperci ds. własności intelektualnej, konsultanci i specjaliści ds. wspierania innowacji, zespoły ds. komunikacji naukowej i zaangażowania politycznego, organizacje ds. wiedzy na rzecz polityki lub organizacje doradztwa naukowego i specjaliści ds. zaangażowania obywatelskiego.

⁽⁴¹⁾ Research & innovation valorisation channels and tools [Kanały i narzędzia waloryzacji badań naukowych i innowacji] – Urząd Publikacji UE (europa.eu).

- c) zwiększanie świadomości oraz wykorzystanie publicznych i prywatnych systemów finansowania, w tym programów finansowania prototypów w celu wykazania technicznej wykonalności wyników badań, oraz wykorzystanie unijnego i krajowego finansowania na potrzeby wdrażania;
- d) zachęcanie do korzystania z ugruntowanych narzędzi i usług, które promują określanie wyników o wysokim potencjale innowacyjnym oraz wspierają opracowywanie strategii i biznesplanów służących upowszechnieniu tych wyników w społeczeństwie.

3.3.2. *Zaleca się łączenie zasobów i zaangażowanie we wspólną infrastrukturę i wspólne obiekty na potrzeby współtworzenia w celu rozwijania procesu współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie poprzez:*

- a) inwestowanie oraz uczestnictwo, jeżeli chodzi o wspólną infrastrukturę badawczą i technologiczną⁽⁴²⁾ oraz obiekty na potrzeby współtworzenia, takie jak wspólne przestrzenie robocze, środowiska testowe i parki innowacji, obiekty służące do przeprowadzania testów i doświadczeń⁽⁴³⁾, a także linie pilotażowe⁽⁴⁴⁾, które mogą zapewniać profesjonalne wsparcie personelu w takich dziedzinach jak rozwój biznesu, punkty łącznikowe zapewniające komunikację z przemysłem, zarządzanie biurami transferu wiedzy i technologii oraz zarządzanie finansowaniem badań naukowych, aby wypełnić lukę między przemysłem a środowiskiem akademickim;
- b) zapewnienie dostępu do zasobów, takich jak wspólne obiekty, sprzęt i repozytoria danych, w celu wspierania wspólnych działań w zakresie badań naukowych i innowacji (oraz uwzględnienie powiązanych kwestii związanych z poufnością);
- c) wspieranie platform otwartych innowacji (w tym cyfrowych środowisk i narzędzi do współtworzenia i nawiązywania kontaktów zawodowych między przemysłem a środowiskiem akademickim) i uczestniczenie w takich platformach, aby inicjować i rozwijać innowacyjne projekty, począwszy od innowacyjnych pomysłów, wyzwań i potrzeb przemysłowych, oraz finalizować je poprzez tworzenie konsorcjów i zespołów zajmujących się projektami innowacyjnymi;
- d) oferowanie wytycznych dotyczących metod współtworzenia, otwartych innowacji i najlepszych praktyk w zakresie waloryzacji dostosowanych do konkretnych założeń i celów partnerstwa; metody te mogą obejmować *design thinking* (myślenie projektowe), podejścia skoncentrowane na użytkowniku i działania partycypacyjne.

3.4. **Ocena wyników, wytworzonej wartości i wpływu**

3.4.1. *Zaleca się ocenę wyników, wytworzonej wartości i wpływu działań w zakresie współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie poprzez:*

- a) wspólne uzgadnianie odpowiednich mierników na potrzeby takich ocen i zapewnienie równowagi między miernikami o charakterze gospodarczym, społecznym i badawczym. Mogą one obejmować zidentyfikowane innowacje, licencje, znaki towarowe i oprogramowanie, wkład w normy i wspólne publikacje publiczno-prywatne. Należy ocenić skutki (takie jak skutki środowiskowe, technologiczne, gospodarcze, społeczne, polityczne i zdrowotne). Należy zgłaszać negatywne skutki oraz ocenić obawy natury etycznej;
- b) wspólne uzgadnianie i opracowywanie mierników jakościowych na potrzeby oceny wyników partnerstwa (takich jak relacje zawodowe, zbudowane zaufanie i dzielenie się wiedzą), na przykład za pomocą ukierunkowanych ankiet i regularnego przekazywania informacji zwrotnych;
- c) wykorzystanie studiów przypadków do oceny skutków społecznych i wytworzonej wartości, zwłaszcza w przypadku projektów finansowanych w przeważającej mierze ze środków publicznych, oraz publiczne udostępnianie takich studiów przypadków;
- d) przegląd mierników i wskaźników z biegiem czasu oraz monitorowanie długoterminowego wpływu partnerstwa pod względem spójności, trwałości, skalowalności i możliwości ponownego wykorzystania;
- e) zapewnienie sprawiedliwego i równego podziału wartości wytworzonej w wyniku działań w zakresie współtworzenia przez przemysł i środowisko akademickie w oparciu o wpływ wyarty na skutek takich działań;
- f) zapewnienie, aby wszystkie zaangażowane strony uwzględniały wartość wytworzoną przez partnerstwo i wyarty przez nie wpływ przy opracowywaniu przyszłych działań i partnerstw.

⁽⁴²⁾ Jeżeli chodzi o tworzenie infrastruktury badawczej lub technologicznej, zob. komunikat Komisji „Zasady ramowe pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną” (Dz.U. C 414 z 28.10.2022, s. 1).

⁽⁴³⁾ Program „Cyfrowa Europa”.

⁽⁴⁴⁾ Inicjatywa „Czipy dla Europy”.

Sporządzono w Brukseli dnia 1 marca 2024 r.

W imieniu Komisji
Iliana IVANOVA
Członek Komisji
